

BR.0003.138.2015

Bydgoszcz, dnia 17 września 2015 r.

**Kujawsko - Pomorski Wojewódzki
Inspektor
Transportu Drogowego
ul. Hetmańska 28
85 - 039 Bydgoszcz**

WITD 021.162.2015/M.M.

**Pan
Ryszard Jagodziński
Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego
ul. Mątewska 17
88-100 Inowrocław**

Dot. pisma znak: **BR.0003.127.2015**

Szanowny Panie Przewodniczący!

Mając na uwadze treść pisma z dnia 1 września 2015 r. (znak: BR.0003.127.2015) w przedmiocie wystąpienia radnego Pana Ryszarda Dernogi podczas IX sesji Rady Powiatu Inowrocławskiego w kwestii kontroli prowadzonych przez funkcjonariuszy Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Bydgoszczy, pragnę wyjaśnić co następuje.

Przede wszystkim należy wyrazić głębokie zdziwienie stwierdzeniem Pana radnego, jakoby kontrole prowadzone przez Inspekcję Transportu Drogowego stanowiły „duży problem”. Pragnę bowiem zauważyć, że kontrole prowadzone przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Bydgoszczy w samym tylko 2014 r. spowodowały ujawnienie między innymi blisko 500 przypadków poruszania się po drogach województwa kujawsko-pomorskiego pojazdów, których masa, naciski osi bądź wymiary były przekroczone i to w znacznej mierze w rażący sposób. Nie trzeba natomiast wyjaśniać, w jakim stopniu przejazd pojazdów nienormatywnych powoduje degradację i zniszczenie dróg na terenie naszego województwa. Ponadto, w tym samym okresie kontrole drogowe Inspekcji Transportu Drogowego spowodowały ujawnienie ponad 560 zdarzeń dotyczących kierowania pojazdami przez kierowców, którzy dopuścili się naruszenia norm prowadzenia pojazdów, wymaganych przerw i odpoczynków, co stanowi realne zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Oprócz wielu innych naruszeń, inspektorzy zatrzymali także ponad 1300 dowodów rejestracyjnych pojazdów, których stan techniczny również powodował istotne zagrożenie na drogach województwa lub wywoływał znaczne zanieczyszczenie środowiska.

Nie sposób zatem zrozumieć, co kryje się pod stwierdzeniem Pana radnego, że kontrole prowadzone przez Inspekcję Transportu Drogowego stanowią „duży problem”? Wypada mieć nadzieję, że chodzi tu wyłącznie o kwestię dotyczącą oznakowania i kontroli prowadzonych w miejscowości Tupadły. Trzeba jednak w tym miejscu zauważyć, że planowe

kontrole Inspekcji Transportu Drogowego prowadzone są przede wszystkim w miejscach do tego wyznaczonych i odpowiednio przygotowanych przez zarządców dróg. Inspekcja Transportu Drogowego nie dysponuje ani narzędziami prawnymi, ani też organizacyjnymi czy technicznymi, pozwalającymi na budowę i przygotowanie miejsc kontroli przy drogach publicznych. Zgodnie zaś z dyspozycją przepisu art. 20a pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. jedn. - Dz. U. z 2015 r., poz. 460 ze zm.), to do zarządcy drogi, należy budowa, przebudowa, remont i utrzymanie miejsc wykonywania kontroli ruchu i transportu drogowego, przeznaczonych w szczególności do ważenia pojazdów.

Wobec powyższego, nie ulega wątpliwości, że to na zarządcach dróg spoczywa obowiązek wyznaczenia i odpowiedniego przygotowania miejsc kontroli prowadzonych przez właściwe służby i inspekcje.

Tym niemniej, trzeba wyjaśnić, że jednym z takich właśnie miejsc jest punkt kontrolny w m. Tupadły przy drodze krajowej nr 15, powstały jako jeden z pierwszych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Miejsce to, jako jedno z pięciu wyposażonych w specjalne zatoki, przeznaczone jest również do zatrzymywania i kontroli pojazdów ciężarowych. Zatoka przygotowana przez zarządcę drogi, ze względu na jej wymiary, umożliwia jednak jednoczesne zatrzymanie i kontrolę nie więcej niż dwóch pojazdów lub zespołów pojazdów ciężarowych. Z tego też powodu, oraz z uwagi na natężenie ruchu na drodze krajowej nr 15, punkt ten wykorzystywany jest przez Inspekcję Transportu Drogowego wyłącznie w przypadkach, gdy zachodzi konieczność zatrzymania pojazdu do kontroli ze względu na uzasadnione przypuszczenie, że kierujący dopuścił się naruszenia przepisów prawa lub pojazd zagraża bezpieczeństwu w ruchu drogowym. Nierzadko zdarza się bowiem, że pojazd jest zatrzymywany do kontroli na drodze, w miejscu, gdzie nie ma dostatecznych warunków do jego bezpiecznego postoju. W takiej sytuacji, bez wątpienia lepszym rozwiązaniem jest przeprowadzenie kontroli pojazdu w miejscu do tego przystosowanym, choćby nawet nie było ono przygotowane w sposób całkowicie wykluczający stwarzanie zagrożenia zarówno dla kontrolujących, jak i kontrolowanych, niż zatrzymanie pojazdu i prowadzenie kontroli na jezdni lub nieprzystosowanym do tego celu poboczu.

Wypada natomiast przypomnieć, że wszystkie kontrole Inspekcji Transportu Drogowego prowadzone są zgodnie z dyspozycją przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. Nr 132, poz. 841 ze zm.) oraz zgodnie z zarządzeniem Nr 28/14 Głównego Inspektora Transportu Drogowego z dnia 17 września 2014 r. w sprawie zasad planowania, prowadzenia oraz dokumentowania kontroli przewozów drogowych przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego (Dz. Urz. GITD z dnia 18 września 2014 r., poz. 14)

I tak, stosownie do treści § 3 ust. 1 i ust. 2 w związku z § 11 ust. 1 wskazanego rozporządzenia, pojazd powinien być zatrzymany w miejscu, w którym nie zagraża to bezpieczeństwu ruchu. W celu dojazdu do miejsca, o którym mowa powyżej, inspektor może wydać kontrolowanemu uczestnikowi polecenie jazdy za pojazdem służbowym Inspekcji. Tym niemniej, w myśl § 3 ust. 3 pkt 2 cytowanego rozporządzenia, przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie konieczności zatrzymania pojazdu, co do którego zachodzi uzasadnione

podejrzanie, iż może on zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego ze względu na swój stan techniczny lub zachowanie się kierującego.

W takim jednak przypadku, odpowiednio do treści § 3 ust. 4 i ust. 5 rozporządzenia, pojazd służbowy Inspekcji, powinien być, w miarę możliwości, ustawiony za zatrzymanym pojazdem, jeżeli zatrzymanie nastąpiło na drodze. W przypadku zatrzymania pojazdu na jezdni lub poboczu, w miejscu gdzie jest to zabronione, kierujący pojazdem inspekcyjnym przed przystąpieniem do kontroli włącza niebieskie światło błyskowe.

Z powyższych przepisów jasno wynika, że w uzasadnionych przypadkach zatrzymanie pojazdu do kontroli może mieć miejsce nawet na drodze, i to w miejscu gdzie jest to zabronione, przy czym wymaga to włączenia świateł błyskowych radiowozu. Wymóg ten nie ma zatem zastosowania w przypadkach, gdy zatrzymanie pojazdu i kontrola prowadzone są poza jezdnią, w przeznaczony do tego specjalnej zatoce, w miejscu wyznaczonym do prowadzenia tego typu działań przez zarządcę drogi. W takiej sytuacji, zastosowanie znajdzie przepis § 2 ust. 7 ww. rozporządzenia, który jednak nie nakazuje stałego lub każdorazowego (podczas prowadzonych działań) oznakowania miejsca kontroli pojazdów, a jedynie wskazuje, że miejsce zatrzymania pojazdu może być wyznaczone przez ustawienie znaku „stój – kontrola drogowa”.

Należy również wskazać, że zgodnie z postanowieniami zarządzenia Nr 28/14 Głównego Inspektora Transportu Drogowego z dnia 17 września 2014 r., znaków drogowych i spowalniających ruch należy używać w punktach kontrolnych wyposażonych w tego rodzaju urządzenia (§ 16 ust. 4). Stosownie zaś do treści § 16 ust. 8 przywołanego zarządzenia GITD, zatrzymywany pojazd należy sprowadzić w miejsce zapewniające bezpieczeństwo inspektora i pojazdu, nieutrudniające ruchu innym jego uczestnikom, tj. w szczególności: na punkt kontrolny, pobocze, pas awaryjny, zatokę postojową. W taką właśnie zatokę postojową wyposażone jest miejsce w m. Tupadły

Jednocześnie, na mocy § 4 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kontroli ruchu drogowego, w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa lub uwarunkowanych charakterem kontroli inspektor może wydać kierującemu pojazdem lub pasażerowi pojazdu polecenie opuszczenia pojazdu. Trzeba jednak zaznaczyć, że w każdym takim przypadku, inspektor przeprowadzający kontrolę informuje kontrolowanego kierowcę, że podczas zatrzymania pojazdu i prowadzonych działań kontrolnych, jest on zobowiązany do zachowania należytych środków ostrożności i bezpieczeństwa. Warto tutaj zauważyć, że opuszczenie pojazdu przez kierowcę odbywa się co do zasady drzwiami po stronie pasażera, co eliminuje prawdopodobieństwo ewentualnego wypadku lub innego zdarzenia drogowego mogącego mieć miejsce w razie gwałtownego wtargnięcia na jezdnię.

Warto także przypomnieć, że miejsce kontroli w m. Tupadły zlokalizowane jest na obszarze zabudowanym, gdzie obowiązuje ograniczenie prędkości do 50 km/h. Ponadto, należy pamiętać, że w myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (t. jedn. - Dz. U. z 2012, poz. 1137 ze zm.) uczestnik ruchu i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani zachować ostrożność albo gdy ustawa tego wymaga - szczególną ostrożność, unikać wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo w związku z ruchem

zakłócić spokój lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę. Przez działanie rozumie się również zaniechanie. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osoby znajdującej się w pobliżu drogi, jeżeli jej zachowanie mogłoby pociągnąć za sobą skutki, o których mowa w tym przepisie.

Z przedstawionych względów, nie sposób uznać, iż realizacja kontroli w punkcie zlokalizowanym w m. Tupadły przy drodze krajowej nr 15 narusza przytoczone przepisy prawa. Tym niemniej, mając na uwadze fakt znacznego natężenia ruchu na przedmiotowej drodze oraz rzeczywiste wymiary zatok, w które wyposażone jest to miejsce, punkt ten, jak wskazano powyżej, wykorzystywany jest wyłącznie w przypadkach, gdy zatrzymanie i przeprowadzenie kontroli pojazdu poruszającego się drogą krajową nr 15 nie jest możliwe lub bardziej bezpieczne w innym miejscu.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że zarówno dla prowadzących kontrolę, jak i osób kontrolowanych, pożądanym byłoby wyznaczenie i przygotowanie lepszego punktu kontrolnego, co jednak jak również wskazano w niniejszej odpowiedzi, należy do kompetencji i zadań właściwych zarządców dróg.

z poważaniem
p.o. Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego
Inspektora Transportu Drogowego
Rafał Rewoliński

Otrzymują:

1. Adresat,
2. a/a.